

Міністерство освіти і науки України

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

*Навчально-науковий інститут
бізнесу і менеджменту*

Кафедра обліку та аудиту

**«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ
ТА ФІНАНСІВ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ І
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»**

**II Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція**

30 жовтня 2020 року

Україна, м. Харків

УДК 657.1 (477)

Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, 30 жовтня 2020 року / редкол.: Т.Г. Маренич [та ін.]; ХНТУСГ. – Х.: «Стильна типографія», 2020. – 266 с.

Редакційна колегія:

- Т.Г. Маренич** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;
- Р.Ф. Бруханський** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку та економіко-правового забезпечення агропромислового бізнесу Тернопільського національного економічного університету;
- Ю.О. Зайцев** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;
- І.О. Крюкова** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Одеського державного аграрного університету;
- О.В. Назаренко** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування Сумського національного аграрного університету;
- Н.І. Рижикова** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;
- Н.О. Бірченко** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;
- О.Г. Малій** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;
- Н.М. Позняковська** – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту Національного університету водного господарства та природокористування;
- С.В. Руденко** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку та аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка.

Тези доповідей розміщені в авторській редакції.

У Збірнику представлено результати наукових досліджень, які оприлюднено на II Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів» та спрямовано на пошук нових наукових ідей щодо удосконалення бухгалтерського обліку, контролю та фінансів в контексті інтеграційних і глобалізаційних процесів та підвищення ефективності та конкурентоспроможності діяльності суб'єктів господарювання.

© ХНТУСГ, 2020

принципів, які використовуються у міжнародному досвіді, зміна методологічних та організаційних аспектів організації обліку.

Принципи бухгалтерського обліку взаємопов'язані, що підтверджує функціонування його єдиної цілісної системи.

Література.

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996 – XIV (зі змінами і доповненнями).

2. Безверхий Костянтин. Принципи бухгалтерського обліку та їх вплив на обліково-звітну інформацію підприємства. *Галицький еконічний вісник*. 2012. № 6. С. 76-92.

3. Нидлз Б. И. др. Принципы бухгалтерского учета (Б. Нидлз, Х. Андерсон, Д. Колдуэл: Пер. с англ.) / Под ред. Я. В. Соколова. 2-е изд. М.: Финансы и статистика, 1994. 496 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПІСЛЯУРОЖАЙНУ ОБРОБКУ ЗЕМЛІ

*Онiщенко В. В., Юрко І. В., студентки,
Полтавська державна аграрна академія*

Облік витрат рослинництва є актуальним напрямом у галузі бухгалтерського обліку сільськогосподарських підприємств. Про це свідчать дослідження, пов'язані зі специфікою витрат на виготовлення кормів у сільськогосподарському виробництві [2, с. 549], важливістю оприбуткування побічної продукції рослинництва, зокрема, технічних культур [3, с. 100], своєчасним відображенням витрат виробничого циклу сільськогосподарських культур, в тому числі й післяурожайної обробки землі.

Післяурожайна діяльність сільськогосподарських виробників як правило, включає наступні види робіт: підготовку сільськогосподарських культур до первинної реалізації, тобто очищення, підрізування, сортування, дезінфікування, сушіння,

---

*Науковий керівник – Плаксієнко В. Я., д.е.н., професор

покриття воском; діяльність з поліпшення якості насіння; маркетингову діяльність та оптову торгівлю сільськогосподарською продукцією чи сировиною. Проте, в умовах виробництва сільськогосподарської продукції у рослинництві можуть виникати ситуації, коли після збирання урожаю на відповідних площах залишаються багаторічні бур'яни, знищення яких за рішенням керівництва підприємства передбачається у період осінньо-польових робіт безпосередньо після збору врожаю.

Зауважимо, що витрати, пов'язані з обробкою посівів сільськогосподарських культур засобами захисту рослин відповідно до Методичних рекомендацій №132 слід відносити на відповідні культури (або групи культур) [4].

Тому метою даного дослідження є уточнення особливостей післяурожайної обробки земельних ділянок сільськогосподарського призначення для правильного відображення відповідних витрат у обліковій системі підприємства. Під обліковою системою в даному дослідженні розуміється «сукупність взаємопов'язаних елементів, що забезпечують вимірювання об'єктів (явищ або процесів) та генерування інформації щодо них відповідно до потреб внутрішніх і зовнішніх користувачів [5, с. 86].

Якщо після збирання урожаю на фактично зібраних площах залишаються багаторічні бур'яни, то внесення гербіцидів на вже обробленій площі неправомірно відносити на зібрану культуру. Такі витрати слід відносити до незавершеного виробництва рослинництва. У випадку, якщо на дату понесення витрат вже відомо, яка культура буде вирощуватися в наступному виробничому циклі, то внесення гербіцидів доцільно відображувати на спеціально відкритому під цю культуру аналітичному рахунку. На цьому ж субрахунку акумулюються витрати й витрати палива, пов'язані з післяурожайною обробкою. Водночас, підприємство понесе витрати на оплату праці та амортизаційні витрати відповідної сільськогосподарської техніки. Проте, на думку фахівців-практиків, оскільки післяурожайне внесення гербіцидів є нетривалим процесом (1-2 дні), то відокремлювати амортизаційні витрати та витрати на оплату праці немає потреби, оскільки в кінцевому підсумку вони все одно потраплять на аналітичні

рахунки відповідної культури [1, с. 19].

Таким чином, витрати на післяурожайну обробку землі від агресивних рослин є об'єктом незавершеного виробництва рослинництва. В бухгалтерському обліку вони відображуються у розрізі лише двох статей:

1) списання вартості гербіцидів (з кредиту 201 «Сировина і матеріали»/Гербіциди в дебет 231 «Рослинництво»/Культура);

2) списання вартості палива (з кредиту 203 «Паливо» в дебет 231 «Рослинництво»/Культура).

У наступному виробничому циклі, що передбачатиме вирощування конкретної культури на вже відкритому субрахунку акумулюватимуться усі інші витрати у розрізі відповідних статей.

Література.

1. Бобрик Н. Боротьба з бур'янами після збору врожаю: облік витрат. *Все про бухгалтерський облік*. 2020. №83. С. 19.

2. Канцедал Н. А., Дедова Р. О., Ковалевич В. О. Облік витрат на виготовлення кормів у сільськогосподарському виробництві. *Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностичні сценарії та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-пр. конф., м. Херсон, 25-26 квітня 2019 р.* Херсон: видавництво ФОП Вишемирський В. С., 2019. С. 549-551. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/5341>.

3. Канцедал Н. А., Самбурська К. С., Годзенко В. В., Кравчина І. В. Економіко-екологічна сутність побічної продукції соняшнику як об'єкта обліку. *Сучасний менеджмент: проблеми та перспективи розвитку: матеріали 4-ої Всеукраїнської наук.-практ. конф. / упоряд. Боліла С. Ю., Шепель Т.С.* Херсон, ДВНЗ «ХДАУ». 21.05.2019: тези доповідей. 2019. С. 99-102. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/5340>.

4. Методичні рекомендації з планування обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств №132 від 18 трав. 2001 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01/ed20051031/find?text>.

5. Плаксієнко В. Я., Канцедал Н. А. Інформаційна роль облікових систем у глобальному економічному середовищі. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в*

Україні: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 22 травня 2020 р. Том 1. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С 84-86. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8125>.

ОБЛІКОВІ СИСТЕМИ ТА ЇХ ІНФОРМАЦІЙНА РОЛЬ У ВИРІШЕННІ ПРОБЛЕМ ЕКОЛОГІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

*Павловська Т. С., студентка,
Полтавська державна аграрна академія*

З кінця XVIII століття у розвитку людства поєдналися процеси індустріалізації, урбанізації та значні зміни демографічної поведінки. Збільшення чисельності населення планети на фоні стрімкого технічного прогресу призвело до стрімкого посилення впливу людської діяльності на навколишнє середовище. А отже, з часом виникла необхідність його регулювання.

Дана необхідність з часом виділилася у поняття екологічної відповідальності бізнесу, що передбачає необхідність підприємству враховувати у діяльності свій вплив на природу. А саме, забезпечувати сприятливий вплив на екологію, чи хоча б мінімізувати негативний.

Тип управління підприємством, який орієнтовано на організацію природоохоронної діяльності для вирішення проблем екологічної діяльності називається екологічним менеджментом. Відповідно, інформаційні потреби екологічного менеджменту повинні враховуватися у облікових системах. Власне цим пояснюється інституційна природа виникнення нових об'єктів обліку, зокрема, об'єктів природно-ресурсного потенціалу, об'єктів синтетичної біології та інших [1, с. 55].

Задля ефективного управління важливо розуміти відмінності окремих видів та форм екологічної відповідальності. Мінімізація негативного впливу може відбуватися як превентивне запобігання нанесенню шкоди навколишньому середовищу, або відшкодування нанесених природі збитків.

---

* Науковий керівник – Канцедал Н. А., к.е.н., доцент

Обжа Т. В. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ДЕЯКІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	82
Ольховська Т. СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	85
Оніщенко В. В., Юрко І. В. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПІСЛЯУРОЖАЙНУ ОБРОБКУ ЗЕМЛІ	88
Павловська Т. С. ОБЛІКОВІ СИСТЕМИ ТА ЇХ ІНФОРМАЦІЙНА РОЛЬ У ВИРШЕННІ ПРОБЛЕМ ЕКОЛОГІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	91
Палаш А. В. ВЕКТОРИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	94
Пашинний А. В., Пристемський О. С. ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	96
Петров П. П. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	98
Плиска О. Л. ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ВІДОБРАЖЕННЯ ВИХОДУ ПРОДУКЦІЇ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	101
Полтавська В. В. СУТНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЙОГО МІСЦЕ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВА	104
Попова Л. М. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ АГРАРНИХ ФОРМУВАНЬ ТА ДИСКУСІЙНІ АСПЕКТИ ЇХ ОБЛІКУ	109
Пужанський І. М. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ АГРАРНИХ ФОРМУВАНЬ	111
Рижикова Н. І., Колодяжна Н. С. ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРШЕННЯ	113
Романашенко І. О. НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	116
Романашенко І. О. ПЛУТАНИНА В ДЕФІНІЦІЯХ «СТРАТЕГІЧНИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК» І «СТРАТЕГІЧНИЙ ОБЛІК»	120
Романашенко М. О. НЕОБХІДНІСТЬ ВЕДЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ	125